№ 11. **Dodatek do Tygodnika katolickiego.** do № 22.

Ecclesiae catholicae ejusque salutari doctrinae ac venerandis juribus, verum etiam sempiternae legi naturali ac rectae rationi maxime adversantur, cernensque, nefarias iniquorum hominum molitiones continuo invalescere, qui fallacibus suis opinionibus ac perversissimis scriptis catholicae religionis civilisque societatis fundamenta convellere, omnemque virtutem ac justitiam de medio tollere, omniumque animos mentesque depravare, eorumque mores corrumpere, ac tandem eos ab Ecclesiae catholicae sinu avellere conantur: pro summa sua de catholicae Ecclesiae ac totius Dominici gregis sibi divinitus commissi incolumitate ac salute, ipsius quoquae humanae societatis bono sollicitudine, sub 8a Decembris 1864. ad cunctos catholicos Sacrorum Antistites Encyclicam Epistolam dedit, qua de altissimo Solio Pontificio contra monstrosa errorum portenta ac funestam morum depravationem rursus potentem vocem extollendo, vigilantiam pastorum excitat, ovesque a venenatis pascuis arcet.

Huic Encyclicae Epistolae adjectus est Syllabus errorum, jam alias a Sanctissimo Domino in Allocutionibus Consistorialibus, in Encyclicis aliisque Apostolicis Litteris damnatorum.

Haec duo gravissimi momenti Documenta, quae aeviternum in fastis Ecclesiae monimentum constituent, Vobiscum, Venerabiles Fratres! per presentes communicamus.

Documenta haec sunt instar programmatis Ecclesiae Catholicae, sunt irrefragabile Decretum Supremae Authoritatis Apostolicae, et finalis sententia in luctuosa principiorum ac opinionum aevi nostri controversia.

Illa Vobis inter immensam idearum perturbationum ac opinionum fluctuationem pro infallibili cynosura inservient, et certissimam in edocendo populo normam suppeditabunt. Quare ea iterum atque iterum relegite, ut non tantum memoriae, sed et cordi ea infigatis, utque ad instruendos fideles et refellendos adversarios promptum continuo apparatum praesto habeatis.

Praeterea autem SS. Dnus Noster Pius P. IX. in praefata Encyclica Epistola contra impiorum ac perversorum hominum copias, fidelium turmas in aciem jungit, ut fortiter certent bonum certamen armis Ecclesiae semper invincibilibus: oratione scilicet et poenitentia. Ut autem poenitentia nostra nobis reddatur salubrior, et gratiores sint Deo preces nostrae: idcirco SS. Dnus de plenitudine potestatis omnibus ac singulis utriusque sexus orbis catholici fidelibus plenariam Indulgentiam ad instar Jubilaei Apostolica liberalitate concedit, intra unius mensis spatium tractu anni 1865. a Locorum Ordinariis statuendum lucrandam, eodem prorsus modo et forma, qua ab initio Supremi Sui Pontificatus concessit per Apostolicas Litteras in forma Brevis die 20 Novembris 1846 datas, quarum initium „Arcano Divinae Providentiae consilio“, et cum omnibus eisdem facultatibus, quae per illas Litteras datae fuerunt.

Laetissimum hunc nuntium cum magno cordis Nostri gaudio Vobis, charissimi Fratres! hisce indicando, ad mentem prelaudatarum Apostolicarum Litterarum statuimus et ordinamus sequentia:

I. Rectores Ecclesiarum parochialium et Cooperatores in Ecclesiis filialibus expositi Dominica proxima post receptas has Litteras Nostras populo ad Sacrum congregato de sacro suggestu annuntiabunt, a SSmo Dno Nostro Pio P. IX. universis Christi fidelibus concessam esse plenariam Indulgentiam in forma Jubilaei ad unius mensis spatium; quod Jubilaeum in tota Nostra Dioecesi Dominica III. post Pascha i. e. 7 Maji incipiet, et Feria II. post Pentecosten — in Nostra Ecclesia Cathedrali vero Feria III. post Pentecosten una cum conclusione devotionis 40 horarum — terminabitur.

Facta denunciatione adnexae Litterae Nostrae pastorales idiomate polonico exaratae praelegentur, finita lectione conditiones lucrandae Indulgentiae plenariae explanabuntur, demum ipsae Litterae pastorales absoluto sacro ad valvas Ecclesiae vel Sacristiae affigentur, ut a legendi gnaris inspici possint. Superiores vero Conventuum Religiosorum, quibus cura animarum non est annexa, Litteris hisce Nostris receptis Jubilaeum ejusque conditiones illico familiae suae indicabunt, et Dominica proxima etiam populo ad Sacrum congregato, si alias concio habetur, significabunt, sed Litteras ipsas non praelegent, cum talis solemnis publicatio ad Officium parochi loci pertinet.

II. Ad mentem Apostolicae Encyclicae Epistolae pro lucranda Indulgentia plenaria sequentes statuuntur conditiones:

a) ut quisque intra tempus durantis Jubilaei peccata sua rite confiteatur, et sacramentali absolutione expiatus SS. Eucharistiae Sacramentum reverenter sumat:

b) ut intra hoc tempus duas Ecclesias a Curatis assignandas bis devote visitet, et in singula visitatione ad mentem Summi Pontificis, pro exaltatione et prosperitate Sanctae matris Ecclesiae et Sedis Apostolicae, pro haeresum extirpatione ac peccatorum conversione, pro pace et concordia Principum Christianorum, ac totius populi Christiani pace et unitate 5 Pater, 5 Ave et 1 Credo devote oret; vel ad eandem intentionem alias pias preces ad Deum fundat, uti: Septem Psalmos poenitentiales, Litanias de OO. Sanctis cum orationibus adnexis, vel Litanias Lauretanas de B. M. V. cum Antiphona: „Sub tuum praesidium“.

c) ut durante Jubilaeo in una ex quatuor hebbomadis feria quarta, sexta et Sabbatho stricte jejunet.

d) ut eleemosynam, prout devotio suggesserit, elargiatur. Qua de causa excitandi quoque erunt fideles ad succurendum indigentiis Aerarii Pontifici; quem in finem collectae in Ecclesia instituantur, et carbona pro oblationibus eam in rem faciendis apponatur.

III. Premisliae pro stationibus ad lucrandum Jubilaeum lucrandis designamus Ecclesiam Nostram Cathedralem et Ecclesiam P. P. Minoritarum. In urbibus, ubi plures adsunt Ecclesiae Curatus praeter Ecclesiam parochialem aliam Ecclesiam catholicam suo arbitrio eligendam, pro lucrando Jubilaeo visitandam designabit et populo indicabit. Ubi praeter Ecclesiam latinam adest adhuc Ecclesia ritus rutheno-catholici, Curatus latinus cum Curato rutheno amice conveniet, suamque Ecclesiam pro fidelibus rutheno-catholicis qua stationalem offeret, reciprocem ab illo humanitatem pro fidelibus sui ritus expetens. In locis, ubi praeter parochialem nulla alia adest Ecclesia, possunt etiam capellae, cruces in coemeterio vel alibi positae, aut statuae Sanctorum, qua altera statio propter Indulgentiam consequendam visitanda, arbitrio Curati designari. In urbibus et oppidis, ubi major est populi frequentia, integro Tempore Jubilaei Ecclesiae et Capellae stationales, ab initio matutinae devotionis usque ad horam 12 et post meridiem a 3 usque at horam 7 apertae maneant, quod etiam in pagis diebus Dominicis et Festis servandum est. Quam longo vero tempore in pagis diebus ferialibus Ecclesiae aperiri debeant, judicio Curati relinquitur.

IV. Qui tempore Jubilaei nondum absoluta confessione paschali ad sacram confessionem accedent, monendi sunt, ut obligationi confessionis paschalis satisfaciant, quia ad lucrandas Indulgentias Jubilaei seorsiva confessio sacramentalis requiritur.

V. Quamquam pro consecutione indulgentiae plenariae inter injuncta opera pia etiam sacra communio enumeratur, tamen pueri, qui nondum ad primam communionem admissi fuerunt, neque intra decursum Jubilaei, Parochi proprii vel Confessarii judicio, admittendi videntur, censeri possunt ab isto injuncto opere legitime impediti, eisdemque communionem sacram in aliud pium opus, arbitrio, confessarii praescribendum commutare licet.

VI. Quamquam summopere optandum est, ut visitatio Ecclesiarum et jejunium in statu gratiae, adeoque post fructuosam confessionem fiant: tamen a fructu indulgentiae non excluduntur illi, qui non praemissa confessione visitationem Ecclesiarum et jejunium incipiunt ac prosequuntur, dummodo in statu gratiae sint, quando ultimum opus perficiunt, in quo Indulgentia acquiritur.

VII. Religiosi tam professi, quam etiam Novitii et Aspirantes in claustro viventes, pro consequenda Indulgentia solummodo Ecclesiam Conventus sui bis visitare tenentur. Famuli monasteriorum in iis locis, ubi non adest Ecclesia parochialis, pro lucranda indulgentia solum ad visitationem Ecclesiae conventualis obligantur, ubi vero adest Ecclesia parochialis, generali legi cum caeteris fidelibus subjacent, Sororis Charitatis ad consequendas Indulgentias Oratorium suum bis visitabunt ibique orabunt. Quod etiam valet de famulis et famulabus in nosocomiis Sororum Charitatis inservientibus.

VIII. Navigantes atque iter agentes, si intra annum 1865. domum redierint, poterunt peractis praescriptis operibus, et bis visitata Ecclesia Cathedrali vel propria parochiali, eandem Indulgentiam serius quoque, tractu anni 1865 consequi.

IX. In carcere vel captivitate existentes, aut aliqua corporis infirmitate laborantes, sive alio aliquo impedimento dedenti, qui opera memorata vel eorum aliqua, excepta tamen confessione et eucharistia, praestare nequeunt, indulgentiae participes fieri poterunt, si e consilio suorum confessariorum alia opera pia loco memoratorum perficient; quae facultas, opera pia pro indulgentia consequenda in praedictis casibus in alia commutandi, vel in aliud proximum tempus prorogandi, omnibus a Nobis approbatis confessariis ex indulto Apostolico suffragatur.

X. Graviter oneramus conscientiam Catechetarum circa c. r. Gymnasia et Scholas nationales, ut commissam sibi juventutem, Patris item Spiritualis Recollisantium et Capellanornm penes publicos carceres, ut spirituali curae suae concreditos debite ad indulgentias praeparent, et ratione operum eisdem injungendorum juxta normam supra expositam procedant.

XI. Omnes Sacerdotes a Nobis approbati tam saeculares, quam regulares, durante hocce Jubilaeo facultate gaudent, universos Christi fideles saeculares et regulares, (Monialibus exceptis, pro quibus peculiaris Nostra approbatio requiritur) ad lucrandas Indulgentias absolvendi in foro conscientiae ab excommunicationis, suspensionis aliisque Ecclesiasticis sententiis et censuris a jure vel ab homine quavis de causa latis vel inflictis praeter infra exceptas, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam Sedi Nostrae Ordinariae vel Ipsi Papae et Sedi Apostolicae speciali licet forma reservatis praeter casus infra expressos. Conceditur insuper eisdem facultas vota quaecumque etiam jurata et Sedi Apostolicae reservata, exceptis tamen infra specificandis, in alia pia opera dispensando commutandi, dispensandi quoque super irregularitate ex violatione censurarum contracta, dummodo non sit ad forum externum deducta, vel de facili deducenda.

Casus, in quibus poenitentes nec tempore Jubilaei absolvere licet, sunt sequentes:

a) Non licet absolvere complicem in quocumque inhonesto vel turpi peccato contra sextum Decalogi praeceptum.

b) Non licet absolvere denunciationem confessarii sollicitantis denegantem.

c) Non licet absolvere personas, qui a s. Sede Apostolica vel aliquo Praelato seu Judice ecclesiastico *nominatim* excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi satisfecerint. Quodsi autem intra tempus Jubilaei judicio confessarii satisfacere non potuerint, absolvi poterunt in foro conscientiae ad effectum duntaxat assequendi Indulgentias Jubilaei, injuncta obligatione satisfaciendi statim, ac poterunt.

d) Sequentia quatuor vota simplicia, dummodo sint perfecta et absoluta, non licet dispensando commutare, scilicet: 1 votum perpetuae castitatis, 2. religionis i. e. ingrediendi in aliquem ordinem religiosum, 3. obligationis a tertio acceptatae, vel ubi agitur de praejudicio tertii. 4. vota poenalia, quae praeservativa a peccatis nuncupantur, nisi commutatio futura judicetur ejusmodi, ut non minus a peccato commitendo refraenet, quam prior voti materia. — Cum ad hancce votorum poenalium classem vota totalis abstinentiae a cremato vel moderati ejusdem usus ad exiguam quantitatem determinati pertinere censeantur, cumque commutatio horum votorum in alia, quae aeque ac illa a peccato ebrietatis praeservent, vix ac ne vix quidem sine periculo salutis fieri queat: non licebit confessariis vota haecce abstinentiae a cremato relaxare seu dispensando commutare, ne forte ansa praebeatur peccandi liberius.

XII. Durante Jubilaeo sequens observabitur devotionis ordo: Pridie inchoandi Jubilaei post solis occasum omnes Ecclesiae campanae per unum horae quadrantem pulsabuntur. Die, quo incipit Jubilaeum, dato signo omnibus campanis pro Missa parochiali, Rector Ecclesiae, Sanctissimo in ostensorio exposito in infimo gradu altaris genuflectens hymnum „Veni Creator“ intonabit, eoque decantato, versiculum et orationem consuetam dicet. Tum cantabit solemnem Missam de Festo occurrenti cum commemoratione Dominicae, cui adjunget Orationes de Sanctissimo Sacramento, pro remissione peccatorum, contra persecutores Ecclesiae, pro Papa et pro Imperatore. Intra Missam dicetur concio devotioni conveniens.

Finita Missa Celebrans ad intentionem Sanctae Matris Ecclesiae alternatim cum populo dicet 5. Pater 5. Ave et 1. Credo, decantatisque „Przed oczy Twoje Panie“ et Supplicationibus devotionem more consueto claudet. Qui idem Ordo sequentibus Dominicis et Festis servabitur, omisso tamen hymno „Veni Creator“ et in Festis I. Cl. omissis quoque praedictis orationibus, addita solum Orationi Festi Collecta de Sanctissimo.

2. Diebus ferialibus post Missam parochialem dicentur alternatim cum populo 5 Pater 5 Ave et 1 Cr. ad intentionem Ecclesiae.

3. Durante Jubilaeo singuli Sacerdotes in omnibus Missis, exceptis Festis 1. Cl. accipient collectas pro remissione peccatorum, contra persecutores Ecclesiae et pro Papa.

4. Conciones habeantur devotioni Jubilaei convenientes, et praesertim in catechizationibus diligenter instituendis populus de iis, quae ad digne suscipiendum Sacramentum poenitentiae et ad lucrandas Indulgentias spectant, fundate instinatur. Et quum in pluribus Ecclesiis mense Majo celebrari soleat devotio B. M. V., circa hanc quoque ut congrui breves sermones instituantur, summopere commendamus.

5. In conclusione Jubilaei post Vesperas cantatas dicantur Litaniae de OO. SS. habeatur Sermo Solemnitati congruus, quo absoluto post decantationem „Przed oczy Twoje Panie“ et Supplicationibus Processio cum Sanctissimo instituatur, in qua in gratiarum actionem hymnus „Te Deum laudamus“ decantabitur, et dicta Oratione pro gratiarum actione Jubilaeum terminabitur.

Dum haec pro Vestra et fidelium instructione Vobiscum, Venerabiles Fratres! communicamus Apostoli verbis enixe Vos hortamur: „Labora sicut bonus miles Chrisii Jesu“ (2. Tim. 2. 3.) „in omnibus exhibeamus, nosmetipsos sicut Dei ministros in multa patientia... in laboribus in vigiliis, in jejuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei“ (2. Cor. 6. 4. 8.) Non pigeat Vos laboris, sperantes laboris mercedem. Praedicate diligenter verbum Dei. Docete populum in concionibus et catechizationibus, ut obfirmetur in fide et intelligat, omnem veram felicitatem in homines ex augusta nostra religione, ejusque doctrina et exercitio redundare, ac „beatum esse populum, cujus Dominus Deus ejus“ (Psal. 143. 15.) Sed etiam sedulo in id enitamini, ut agnoscant fideles, quid et quantum illud sit, quod eis per Ingulgentias Jubilaei tribuitur, ut perspiciant reserati thesauri pretium, et ad illud lucrandum animentur. — Sed et ad poenitentiam enixe eos excitate; nam omnibus comminatus est Christus: „nisi poenitentiam habueritis, omnes similiter peribitis“ (Luc. 13. 3.); „in quantum enim tibi non peperceris, in tantum tibi parcet Deus“ (Tertull. de poenit.) Insudate in excipiendis fidelium confessionibus, et clavium potestatem in spiritu Ecclesiae exercete. Confessio enim, sicut ad consequendam peccatorum remissionem necessaria est, ita efficacissimum quoque est medium ad promovendam peccatoris emendationem, ad excitandos ac fovendos pios affectus, ad erigendam mentem afflictam, ad omnia denique animae mala tollenda aut mitiganda. Sane „quidquid hoc tempore sanctitatis, pietatis et religionis in Ecclesiae summo Dei beneficio conservatum est, id magna ex parte confessioni tribuendum est“ (Catech. Rom.)

Quum autem „omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est, descendens a Patre luminum“ (Jac. 1. 17), et „Pater de coelo dat Spiritum bonum petentibus se“ (Luc. 11. 13.): ideo exhortamini populum fidelem ad preces cum omni fervore ac assiduitate Vobiscum Deo fundendas, ut Dominus Deus accendat lumen sensibus, infundat amorem cordibus, infirma nostri corporis virtute firmans perpeti“ ut incredulitatem ac scelera, bella et seditiones, calamitates ac miserias clementer avertat, atque pacem ac tranquillitatem tam Ecclesiae, quam Civitati benignus tribuat, quatenus omni perturbatione submota, liberis Ei mentibus serviamus.

Ante omnia autem Ipsi Vos sanctificate „ne forte, dum aliis praedicaveritis, ipsi reprobi efficiamni“ (1. Cor. 9. 27.), potius fiatis in omnibus forma gregis, ut fideles Vestrae pietatis exemplo aedificentur, luce fidei Vestrae in fide obfirmentur, de Spe Vestra solatium accipiant, et zelo Vestro et ipsi charitate Dei inflamentur

Gratia Domini Nostri Jesu Christi, et Charitas Dei, et communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus Vobis!

Premisliae die 8. Martii 1865.

Antoni Józef z Walaginów Manastyrski z Bożéj i Stolicy Apostolskiéj Łaski Biskup Przemyski obrządku łacińskiego Doktor św. Teologii.

Wszystkim wiernym Diecezyi Przemyskiéj obrz. łac. pokój i błogosławieństwo w Panu!

Szczęśliwie rządzący Kościołem Pana Chrystusowym Ojciec św. Pius IX. widząc z niewymownym żalem serca swego straszną burzę przewrotnemi obłędami czasów naszych wznieconą, i te nader opłakania godne ciężkie klęski, które z tylu fałszów na naród Chrześcijański spływają, na dusz zbawienie przedewszystkiem baczny, już wielokrotnie podnosił głos swój, potępiając najwyższą powagą Apostolskiego Urzędu swego te zgubne błędy i fałsze, i ostrzegając wiernych swéj pieczy poruczonych przed sidłami na ich wiarę i cnotę zastawionemi.

I świeżo znowu listem okólnym do wszystkich Biskupów Katolickich pod dniem 8 Grudnia 1864 wydanym, pobudzając ich czujność pasterską, wszystkich oraz wiernych Pana Chrystusowych najusilniéj upomina, ażeby się przed zarazą tak zjadliwego powietrza z obrzydzeniem chronili.

Wzmogła się bowiem bezbożność, a duch kłamstwa i przewrotności co raz bardziéj panowanie swe rozpościera. Przewrotne bezbożnych knowania usiłują zachwiać podstawy religii i społeczeństwa ludzkiego, zniweczyć wszelką cnotę i sprawiedliwość, obałamucić umysły i serca niebacznych, a mianowicie niedoświadczoną młodzież od prawéj karności obyczajów odwrócić, i do szczętu zepsuć, a w końcu od łona Kościoła katolickiego oderwać.

Dla tego ku temu osobliwie dążą, by uchylić i zwichnąć zba-

wienny ów popływ, który Kościół katolicki z ustanowienia i rozkazu Boskiego Założyciela swego winien swobodnie wykonywać nie tylko na ludzi pojedyńczych, ale i na całe narody i ludy i na Rządzących także; oddalają od społeczeństwa świeckiego religią i precz odmiatają naukę i powagę Objawienia Boskiego; nawet z łona rodziny wykluczyć ją pragną; chcą duchowieństwo odsunąć od wszelkiego dozoru i wpływu na wychowanie i wykształcenie młodzieży; chcą ścieśnić we wszystkiem żywotne prawa kościoła, poddać go pod władzę świecką, téj jedynie przyznając prawo stanowienia w rzeczach wiary i sumienia; słowem pragną urządzić społeczeństwo świeckie, któreby się obchodziło bez Boga, żyło bez Boga, rządziło bez Boga. A tém samém dążą do wywrócenia tak kościelnego, jak cywilnego porządku, do zburzenia prawnego społeczeństwa, do zgwałcenia praw Boskich i ludzkich. Bo bez wiary w Objawienie Boskie upada téż powaga wszelkiéj zwierzchności, uczucie sprawiedliwości i prawa ludzkiego zaciemnia się i zatraca, społeczeństwo ludzkie rozpaść się musi.

Bezbożne pisma a szczególnie tak bardzo rozszerzone w czasach naszych przewrotne dzienniki najpotężniejszym są środkiem w ręku niezbożnych do wypierania Boga ze społeczeństwa, do szerzenia królestwa ciemności. Schlebiając pożądliwościom ciała, posługując się kłamstwem i oszczerstwem, zmyślając lub wykrzywiając fakta historyczne i najświeższe nawet zdarzenia fałszując, głoszą najpotworniejsze pomysły i szerzą najzgubniejsze zasady; a znachodząc w kościele katolickim nieprzezwyciężoną zaporę przeciw bezbożnym swym knowaniom z największym wysileniem i z piekielną zjadliwością na tenże Kościół św. uderzają, wyszydzają najświętsze Dogmata i najzbawienniejsze instytucye jego, potwarzają sługi Kościoła, szkalują zakony, ochydzają zakłady dobroczynności Chrześciańskiéj, ba nawet w swéj zapamiętałości nie wzdrygają się zaprzeczać Bóstwa Chrystusa Pana, wszelką wiarę objawioną znosząc. A niestety, przy panującéj obojętności religijnéj i zamiłowaniu zmysłowych rozkoszy, podobne bezbożne nauki łatwo przyjmują się w sercu grzesznym, a szczególnie na niedojrzałą młodzież i ludzi niedouczonych, którzy całą swą mądrość z takich przewrotnych książek i dzienników czerpią, a sami nie umiejąc myśleć, z łatwością pomysły drugich przyjmują, najzgubniejszy wpływ wywierają; stępiają powoli uczucie wiary, wstręt przed grzechem, zmniejszają, podkopują powagę Kościoła i Zwierzchności.

Przeciw tym i podobnym bezbożnym naukom podnosi Ojciec św. głos swój z Wysokości św. Stolicy Apostolskiéj, i potępiając je nieomylną powagą swoją jako Namiestnik Chrystusowy najusilniéj ostrzega wiernych przed zgubną zarazą. A przeciw groźnym zastępom Bezbożników świadomie lub nieświadomie w żołdzie piekła walczących, gromadzi Ojciec św. około siebie Zastępy Wiernych Pana Chrystusowych do walki za królestwo Boże, by się potykały dobrém potykaniem, walcząc bronią, którą Kościół Boży zawsze walczył, i zawsze zwyciężał. Tą bronią Kościoła, to modlitwa, to łzy pokuty. Do modlitwy więc i do pokuty wzywa nas Ojciec św.

Ażeby zaś modlitwa nasza była milszą Bogu i skuteczniejszą, a pokuta nasza stała się dla nas zbawienniejszą, ażeby wierni Chrystusowi do prawdziwéj pobożności tém gorącéj zapaleni, i przez Sakrament pokuty od zmaz grzechowych oczyszczeni, tém ufniéj modły swe do Boga zanosili, a miłosierdzie i łaski otrzymali: Ojciec św. z szczodrobliwością Apostolską otwiera poświęcone Jego szafunkowi skarby niebieskie Kościoła, i udziela łaskawie wszystkim wiernym świata katolickiego Odpust zupełny nakształt Jubileuszu przez czas jednego miesiąca; który Biskup diecezalny w ciągu roku bieżącego oznaczyć ma, zupełnie w ten sam sposób i na wzór Odpustu przez tegoż Ojca św. przy objęciu Najwyższego Pasterstwa pod dniem 20 Listopada 1846 udzielonego.

Z radością serca ogłaszamy Wam, Najmilsi! tę błogą nowinę, ten czas przyjemny, ten dzień zbawienia — ustanawiając w myśl i z upoważnienia Ojca św. dla naszéj Diecezyi następujące dla dostąpienia Odpustu zupełnego warunki:

I. Odpust zupełny nakształt Jubileuszu od Jego świętobliwości Papieża naszego Piusa IX. dla Wiernych Chrystusowych udzielony, w całéj Diecezyi Naszéj odprawiać się będzie od Niedzieli III. po Wielkiejnocy aż włącznie do Poniedziałku świątecznego, czyli od 7 Maja aż włącznie do 5 Czerwca roku bieżącego. W kościele zaś Naszym katedralnym Odpust Jubileuszowy dniem późniéj, to jest 10 Czerwca r. b. we Wtorek świąteczny, razem ze czterdziestogodzinném nabożeństwém się zakończy.

II. Warunki do uzyskania odpustu zupełnego są następujące:

a) aby w przeciągu Jubileuszu się wyspowiadać, i Najświętszy Sakrament Ciała i Krwi Pańskiéj godnie przyjąć.

b) aby w tymże czasie dwa kościoły, kaplice lub figury za stacye Jubileuszowe przeznaczone po dwakroć nawiedzić, i za każdym razem na intencyą Ojca św. (za podwyższenie kościoła świętego katolickiego i świętéj Stolicy Apostolskiéj, za wykorzenienie błędów i nawrócenie niewiernych do wiary a grzeszników do pokuty, za zgodę królów i książąt Chrześcijańskich, i za pokój i jedność wszystkiego ludu chrześcijańskiego) nabożnie odmówić 5 Ojcze nasz, 5 Zdrowaś Marya, 1 Wierzę, albo też Litanią do Wszystkich Świętych z załączonemi modlitwami lub Litanią Loretańską do N. P. M. z Antyfoną „Pod Twoją Obronę.“

c) aby w ciągu tego Jubileuszu w jednym tygodniu przez trzy dni, to jest, w Środę, Piątek i Sobotę ściśle pościć.

d) aby, ile pobożność radzić będzie, według możności ubogim dać jałmużnę. Przyczém najusilniéj także polecamy składanie ofiar dla Ojca św.

III. Za stacye Jubileuszowe naznaczony w Przemyślu Nasz kościół katedralny i kościół OO. Franciszkanów; po innych zaś miejscach kościół parafialny lub filialny, i drugi jakibądź katolicki któregokolwiek obrządku od Rządcy kościoła parafialnego przeznaczyć się mający. Gdzie prócz kościoła parafialnego nie masz innego, Rządca kościoła na drugą stacyą Jubileuszową przeznacza kaplicę, krzyż lub figurę.

IV. Podróżujący po powrocie z drogi byleby tenże w roku bieżącym nastąpił, odpustu dostąpić mogą, jeżeli po dwakroć kościół katedralny lub swój parafialny nawiedzą, i inne przepisane warunki dopełniają.

W niewoli zaś lub w więzieniu zostający, kalecy, chorzy, którzyby wszystkich uczynków do uzyskania odpustu Jubileuszowego przepisanych wykonać nie mogli, mogą zupełnego odpustu dostąpić, jeżeli spowiedź świętą odprawiwszy i Ciało Pańskie przyjąwszy, za radą spowiednika inne pobożne uczynki miasto tych wypełnią, których w położeniu swém wykonać nie mogą.

Także i dzieci, którychby do św. Komunii przypuścić jeszcze nie wypadało, mogą dostąpić odpustu, gdy według rady spowiednika zamiast św. Komunii inny pobożny uczynek wykonają.

V. Oznajmujemy Wam, że Ojciec święty na czas Jubileuszu wszystkim kapłanom, od nas do słuchania spowiedzi św. upoważnionym, nadał władzę rozgrzeszania od wszelkich, choćby najcięższych grzechów, po których rozgrzeszenie pokutujący grzesznicy kiedyindziéj do Nas, albo aż do samego Papieża i Stolicy Apostolskiéj udawać się muszą.

Odpust zupełny, który Wam ogłaszamy, jest to wielkie, niewymownie wielkie dobrodziejstwo Boże; albowiem przez odpust zupełny odpuszczają się nam wszystkie kary doczesne, którebyśmy po otrzymaném odpuszczeniu winy i kary wiecznéj w Sakramencie pokuty, na wypłacenie się Sprawiedliwości Boskiéj w tém lub w przyszłém życiu, w czyscu ponosić musieli. A jak ciężkie, jak dotkliwe, jak przedługie bywają te kary czyscowe, których się nam i po pojednaniu z Panem Bogiem w Sakramencie pokuty obawiać należy, jeżeli się na téj ziemi z grzechów naszych zupełnie nie wypłacimy. Zaś odpust zupełny uwalnia nas od tych kar czyscowych; a nawet wszelkie dolegliwości ziemskie po dostąpieniu odpustu, choć nie ustaną, to przecież przestają być karą Bożą za grzechy, i podają nam sposobność uskarbienia sobie zasług dla wieczności.

Przed wszystkiemi zaś odpustami odpust Jubileuszowy ma pierwszeństwo; jest bowiem odpustem powszechnym, całemu światu katolickiemu udzielonym, każden Chrześcijanin wszędzie dostąpić go może; jest najzupełniejszy, bo w czasie Jubileuszu spowiednicy większą mają władzę, mogą rozgrzeszać od najcięższych grzechów, w innym czasie przez Biskupa lub Papieża sobie do rozgrzeszenia zatrzymanych; jest najuroczystszy, kościół usilniéj wzywa do pokuty, do poprawy życia, nabożeństwa bywają uroczystsze, trwa także przez czas dłuższy. A ztąd jest także najkorzystniejszym. Częste i gorące modły, mnogie uczynki dobre, posty, jałmużny, gdy równocześnie po całym świecie katolickim w połączeniu z nieskończonemi zasługami Syna Bożego i ze zasługami N. M. P. i Wszystkich Świętych Bogu się ofiarują, milszemi stają się Bogu, dzielniejszemi do ubłagania miłosierdzia Jego, skuteczniejszemi dla pojedyńczych, gdyż dla ścisłego obcowania wszystkich członków kościoła katolickiego między sobą, każden pojedyńczy bierze udział w modłach: dobrych uczynkach wszystkich, a przykład pobożności i pokuty jednych zagrzewa drugich oziębléjszych, i łatwiejszém staje się grzesznika nawrócenie, gdy kościół wiernych połączonemi modłami o oświecenie błądzących o nawrócenie grzeszników Pana Boga błaga.

I któżby nie pospieszył korzystać z tego czasu przyjemnego, z tych dni zbawienia?!

O Najmilsi! korzystajcie wszyscy gorliwie z tego czasu zbawiennego, czerpajcie ze skarbnicy łask władzą Namiestnika Chrystusowego nam rozwartéj. Ale pomnijcie, że kościół Boży udzielając odpustu, nie uwalnia nas od pokuty, owszém najusilniéj do niéj nas zagrzewa; a odpust uzupełnia, co naszéj pokucie nie dostaje. Tylko szczerze nawracający się do Boga dostępują odpustu. Utwierdźmy się więc w wierze św., pobudźmy się do pobożności

i pokuty, zerwijmy więzy złych namiętności i grzesznych nawyknień, porzućmy gnuśność, oziębłość, poskramiajmy zmysłową pożądliwość i zamiłowanie uciech światowych; bądźmy Chrystusa Pana wyznawcami sercem i usty! O to kościół Chrystusowy wzdycha, błaga, modli się z nami i za nas. Wspólne Modły bogobojnych po całym świecie wznoszą się do nieba o nasze nawrócenie, nasze zbawienie. Syn Boży, Najświętsza Marya Panna, święci Apostołowie, Męczennicy i wszyscy święci i święte Boże od początku świata aż do dni naszych swemi modłami, swą pokutą, swemi dobremi uczynkami zgotowali nam ten wspólny święty skarb kościoła Bożego, z którego należycie zrobiony użytek zapewni nam odpuszczenie długów grzechowych w doczesności i w wieczności. A nadto naszą modlitwą i dobremi uczynkami przyczyniamy się do pomnożenia niewyczerpanego skarbu tego, który wraz z kościołem Chrystusowym aż do końca czasów trwać nie przestanie.

Przedewszystkiém utwierdzajmy się w wierze świętéj. Składajmy Panu Bogu korne dzięki, że nas z nieskończonego miłosierdzia swego bez zasług naszych do świętéj jedynie zbawiającéj wiary w kościele Pana Chrystusowym powołać raczył; bo wiara to skarb nasz najdroższy, gdyż „wiara jest początkiem, podwaliną i źródłem wszelkiego usprawiedliwienia, bez któréj nie można spodobać się Bogu, ani też dostąpić uczestnictwa synów jego“ (Con. Trid. Sess. 6. cap. 8.) „kto wierzy w Syna Bożego, nie bywa sądzony, lecz kto nie wierzy, już osądzony jest, iż nie wierzy w imię jednorodzonego Syna Bożego“ (Joan. 3. 18.) „I niemasz w żadnym innym zbawienia. Albowiem nie jest pod niebem inne imię dane ludziom, w którémbyśmy mieli być zbawieni“ (Art. 4. 12.) Na podstawie wiary katolickiéj stoją także królestwa ziemskie; bo niema Władza powagi, gdzie niema uznania zasady religii katolickiéj, że „Każda zwierzchność od Boga.“ (Rom. 13. 1.) Niema także poszanowania praw ludzkich, nawet prawa własności tam, gdzie religia nie wpływa na serca; bez wiary niema uczciwości, niema cnoty, niema sprawiedliwości, bo „sprawiedliwy z wiary żyje“ (Rom. 1. 17.)

Sam węzeł rodzinny, wierność małżonków, miłość rodziców ku dzieciom a uszanowanie dzieci dla rodziców, stósunki pana i sługi, to wszystko dopiero z religii bierze poświęcenie, moc i trwałość. Wszelka szczęśliwość w tém i w przyszłém życiu płynie z religii św. z jéj wiary i jéj uczynków, i „błogosławiony lud, którego Pan Bóg jego“ (Psal. 143. 15.) Strzeżcie się więc pilnie nieprzyjaciół krzyża Chrystusowego „których koniec zatracenie, których Bóg jest brzuch, i chwała w sromocie ich“ (Philipp. 3. 19.) unikajcie towarzystwa niezbożnych, nie dawajcie posłuchu bluźnierczym ich podszeptom, wystrzegajcie się przewrotnych i zajadliwych książek i dzienników swym jadem i niewinne serca zatruwających, by was przewrotne bezbożnych nauki doczesnie i wiecznie nie zagubiły. I tak już osłabła wiara u wielu, bo „nieprawości nasze rozdzielają między Bogiem i nami“ (Jes. 59. 2), zmniejszył się w nas wstręt od bezbożnych nauk, bo się w nas zmniejszyło obrzydzenie grzechu, a rozwielmożniła się zmysłowość. Lękajmy się, ażeby zepsucie obyczajów nie pociągnęło za sobą i utraty wiary. Zresztą „wiara sama, jeżeli się do niéj nie przyłączy nadzieja i miłość, nie jednoczy jeszcze zupełnie z Chrystusem, ani czyni żywym członkiem ciała jego“ (Conc. Trid. Sess. 6. cap. 7.) „Może się wprawdzie bez miłości ostać wiara, ale przydać się nie może.“ (S. August.)

Przeto upominamy Was z św. Piotrem Apostołem: „Bracia, dodawajcie w wierze waszéj cnotę . . . . Starajcie się, żebyście przez dobre uczynki pewne czynili wezwanie i wybranie wasze“ (2. Petr. 1. 5. 10.), bo „nie słuchacze zakonu sprawiedliwemi są u Boga, ale którzy zakon czynią, ci będą usprawiedliwieni“ (Rom. 2. 13.) A gdyśmy wszyscy zgrzeszyli, czyńmyż wszyscy pokutę; a czyńmy „godne owoce pokuty“ (Luc. 3. 8.) „zwlokłszy z siebie starego człowieka z uczynkami jego, odnówcie się duchem umysłu waszego, i obleczcie się w nowego człowieka, który wedle Boga stworzony jest w sprawiedliwości i świętobliwości prawdy“ (Colos. 3. 9. Ephes. 4. 23. 24.). Wyrzeknijcie się pijaństwa, nieczystości, niesprawiedliwości, pojednajcie się z nieprzyjaciołmi, naprawcie dane zgorszenie, wynagrodźcie krzywdy bliźnim waszym czy to na majątku, czy na sławie, czy na cnocie wyrządzone; bądźcie odtąd gorliwszymi w służbie Bożéj, miłujcie sprawiedliwość, miłosierdzie, prawdę, słowem: „przestańcie źle czynić a uczcie się dobrze czynić“ (Jes. 1. 17.) a „otrzymacie miłosierdzie i znajdziecie łaskę ku pogodnemu ratunku“ (Hebr. 4. 16.) „Nawróćcie się do mnie, — mówi Pan zastępów, a nawrócę się do was“ (Zach. 1. 3.)

Byście przeto dostąpili grzechów waszych odpuszczenia, uzyskali darowanie kary wiecznéj i doczesnéj, i odebrali łaski i dobrodziejstwa z odpustem Jubileuszowym połączone: w imię Boga Was wzywamy, błagamy i zaklinamy z prorokiem: „Nawróćcie się, nawróćcie się do Pana Boga Waszego, bo dobrotliwy i miłosierny jest, cierpliwy i mnogiego miłosierdzia, i łacny do ubłagania (Ioel 2. 13.) Nawróćcie się we łzach i postach, bo post najskuteczniejszym jest środkiem do powściągnienia pożądliwości zmysłowéj, do oczyszczenia serca, „post umarza grzechy, ożywia cnotę, hartuje umysł, silnym czyni ducha, a w bojowaniu chrześcijańskiém niezwyciężonem bywa wodzem“ (S. Chrysol. Ser. 8.) „post odpędza czarty, wydala złe myśli, oczyszcza serce“ (S. Athan. L. 2. de Virgin.) Dla tego też Pan Bóg woła przez Proroka: „Nawróćcie się do mnie z całego serca Waszego, w poście, płaczu i żalu“ (Ioel 2. 12.) — Nawróćcie się w jałmużnach „albowiem jałmużna od śmierci wybawia, i ona jest, która oczyszcza grzechy, i czyni, że się najduje miłosierdzie i żywot wieczny“ (Tob. 12. 9.) „Jako będziesz mógł, tak bądź miłosierny. Będzieszli miał wiele, hojnie dawaj; jeśli mało będziesz miał, i mało z chęcią udzielać usiłuj. Tak bowiem skarbisz sobie zapłatę dobrą na dzień potrzeby.“ (Tob. 4. 8. 10), bo „ręce ubogich budują mieszkanie w niebiesiech“ (S. Leo in Ps. 88.) — Nawróćcie się w modlitwach do Boga; gdyż „o cokolwiek byśmy prosili wedle woli jego, słucha nas“ (I. Joan. 5. 14.) „Modlitwa sprawiedliwego to klucz do nieba, Modlitwa się wznosi do góry, a miłosierdzie Boże zstępuje z góry.“ (S. Aug. Ser. 225.)

Przeto oczyściwszy dusze nasze z grzechów przez godne przyjęcie Sakramentu pokuty, wznośmy wspólnie modły nasze przed tron łaski, i módlmy się gorąco — najprzód za siebie samych, aby nas Pan Bóg do prawdziwéj i stałéj pokuty doprowadził, w służbie swéj św. utwierdził i zachować, a serca nasze ku niebieskich rzeczy pożądaniu podnieść raczył, ażebyśmy żywot nasz w sprawiedliwości i świątobliwości wiedli, utwierdzając się w wierze i postępując w miłości św. Módlmy się za podwyższenie Kościoła św. Rzymsko-katolickiego, a poniżenie nieprzyjaciół jego, za nawrócenie niewiernych do wiary św., błądzących do prawdy, odszczepieńców do jedności, a utwierdzenie pobożnych w wierze i w świątobliwości. — Módlmy się za Ojca św. Piusa IX, aby go Pan Jezus, który mu powierzył Namiestnictwo swoje na ziemi, i oddał mu klucz królestwa swego, łaską swoją oświecać i wspierać, na Stolicy Piotrowéj dla chwały imienia swego i budowania naszego w długie lata zachować, rządowi jego błogosławić, świeckie także Państwo jego utrzymać, a zamieszki i niespokoje od niego oddalić, a po dokonanym prac i trudów Apostolskich żywocie wiecznéj chwały domieścić go raczył. — Módlmy się także za Najjaśniejszego Cesarza Franciszka Józefa I, aby Bóg na niego i na dostojny dom jego obfite łaski zlewał i panowaniu jego błogosławił, ażeby jako syn św. Kościoła katolickiego, był jego obroną i dobro jego pomnażał, aby szczęśliwość ludów swoich ustalał, a po czerstwém długoletnim życiu na koronę wieczną sobie zasłużył. — Módlmy się za wszelką Zwierzchność duchowną i świecką, prośmy Pana Boga o zgodę między panami chrześcijańskiemi, o pokój powszechny; proście także o zdrowie i urodzaje, ale nadewszystko o zbawienie duszy waszéj i bliźnich waszych. Nareszcie módlcie się za mną Pasterzem Waszym, abym Wam wedle serca Bożego przewodniczył na drodze zbawienia, i spólnie z wami dostąpił. Łaska Pana i Zbawiciela naszego niech będzie z wszystkimi Wami AMEN.

Dan w Przemyślu 8 Marca 1865.

ODEZWA

Kleryków Archidiecezyi Gnieźnieńsko-Poznańskiéj, którzy z czasu swego pobytu na akademii tutejszéj, albo za przesłane im książki pozostawili nieopłacone rachunki, a dotąd ani się nawet z doniesieniem miejsca swego dzisiejszego pobytu nie zgłosili, wzywam do dopełnienia téj przynajmniéj powinności, inaczéj będę się widział zmuszonym wezwanie to powtórzyć z ogłoszeniem ich nazwisk.

Monaster 15 Maja 1865.

Fryderyk Cazin.

Nakładca i redaktor X. Prusinowski w Grodzisku. — Czcionkami Drukarni Tygodnika Katolickiego (A. Schmaedicke) w Grodzisku. w Komisie Emila Thyma w Grodzisku.